

Onderwerp : Programmabegroting Zutphen 2022-2025

Programma : Algemene dekkingsmiddelen

Forum : Oordeelsvormend

Portefeuillehouder(s) : E. Boswinkel

Inlichtingen bij : Klaas Kamphuis

06-51984879

K.Kamphuis@zutphen.nl

Soort bevoegdheid : Budgetrecht

Beleidsvrijheid : Ruim

Programmabegrotingswijziging : Nee

Het college van burgemeester & wethouders stelt voor:

1. De jaarschijf 2022 van de meerjarenbegroting Zutphen 2022 - 2025 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de jaarschijven 2023 - 2025 uit de meerjarenbegroting 2022 - 2025.
3. De voorgenomen investeringen voor het begrotingsjaar 2022 zoals opgenomen in de meerjarenbegroting 2022 - 2025 vast te stellen en hiervoor de kredieten beschikbaar te stellen.
4. Een reserve Hanzehof in te stellen en deze reserve te doteren met een bedrag van €937.500 vanuit de Algemene Reserve.

Inleiding/aanleiding

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2022 - 2025 aan. Deze programmabegroting is in oktober 2021 ook te raadplegen via de website. De meerjarenbegroting kent een wat andere indeling dan voorheen. De raads werkgroep Financiën heeft ervoor gekozen om de programma indeling te handhaven maar het aantal producten uit te breiden. Hierdoor is het voor de lezer beter te volgen uit welke elementen het programma bestaat en welke doelstellingen voor het jaar 2022 e.v. gesteld zijn.

De meerjarenbegroting 2022 - 2025 is net als de meerjarenbegroting 2021 - 2024 structureel sluitend. Dit is een situatie die enige jaren geleden nog ondenkbaar was. Maar door het doorvoeren van bezuinigingen, inkomstenverhogingen en lasten verzwaring is het ons gelukt om voor het tweede achtereenvolgende jaar een structureel sluitende meerjarenbegroting aan te kunnen bieden. Ook in de komende jaren blijft het belangrijk om de juiste aandacht te geven aan de gemeentelijke financiën zodat onze financiële positie in balans blijft.

De meerjarenbegroting 2022 - 2025 is structureel sluitend zonder aanvullende maatregelen als bezuinigingen e.d. Dit komt mede doordat gemeenten 75% van de verwachte extra inkomsten voor Jeugd mogen meenemen in de begroting. Hierdoor waren er geen extra maatregelen nodig

en was er ruimte om bijna alle aanvragen voor extra budget te honoreren. De gehonoreerde budgetaanvragen voor 2022 - 2025 zijn als bijlage opgenomen bij dit raadsvoorstel.

De door de raad aangenomen motie om jaarlijks €300.000 toe te voegen aan het cultuurbudget is door ons verwerkt in een apart raadsvoorstel die in samenhang met deze meerjarenbegroting behandeld moet worden. Behandeling van dit raadsvoorstel vindt wat ons betreft in samenhang met de begrotingsbespreking plaats.

Voor het jaar 2022 denken wij dat Corona geen of nauwelijks meer invloed heeft op onze begroting. Daarom gaan wij vanaf 2022 ook geen separate Corona administratie meer voeren. Mocht de situatie in 2022 zodanig wijzigen dat er weer volop sprake is van financiële Corona effecten gaan wij beoordelen of een aparte Corona administratie weer zinvol is. Dit neemt niet weg dat er wel degelijk in de samenleving sprake kan zijn van langdurige corona effecten en vanzelfsprekend hebben wij daar blijvend oog voor.

Ook in 2022 blijft de inhoudelijke koers van het college gericht op het versterken van de sociaal-economische kracht van onze gemeente, de verdere transformatie binnen het sociaal domein en het verder stimuleren van onze economie. Daarnaast hebben wij als gemeente een forse woningopgave die veel van ons gaat vragen en is ook het thema duurzaamheid in de ruimste zin van het woord belangrijk voor ons als college.

Tenslotte is het jaar 2022 ook natuurlijk het jaar van de verkiezingen. Dit betekent ook een nieuw college dat ongetwijfeld nieuwe accenten aanbrengt in beleid en uitvoering via een nieuw coalitieakkoord. Dat neemt niet weg dat wij als huidig college ons volop gaan inzetten om de geraamde doelen voor 2022 e.v. te realiseren.

Beoogd effect

Vaststellen van de programmabegroting 2022 waarmee enerzijds de inhoudelijke koers wordt vastgesteld en anderzijds de financiële middelen worden verdeeld.

Argumenten

1.1 Er is sprake van een structureel sluitende meerjarenbegroting

De programmabegroting 2022 - 2025 is in financieel opzicht structureel sluitend. Dat wil zeggen dat alle structurele lasten gedekt zijn met structurele baten. Een structureel sluitende meerjarenbegroting is een door de raad gesteld kader. De meerjarenbegroting 2022 - 2025 voldoet hieraan.

1.2 De besluiten vanuit het voorjaarsgesprek zijn verwerkt in de begroting 2022

Op 2 juli 2021 heeft uw raad het Voorjaarsoverleg gevoerd en de bijbehorende nota besproken en goedgekeurd. De Voorjaarsnotitie omvatte naast een aantal technische uitgangspunten ook een aantal voorstellen die de begroting 2022 e.v. in financieel opzicht raakt. Het betreft hier de extra dotatie aan de reserve Bruggen om de Oude IJsselbrug in de toekomst te kunnen renoveren, de dotatie in de reserve Parkeren van jaarlijks €500.000 om verkeersmaatregelen en verkeersveiligheid bevorderende maatregelen te kunnen dekken en het vormen van de nieuwe

reserve Hanzehof. Deze laatste reserve wordt gevormd om achterstallig onderhoud en verduurzaming van het pand de Hanzehof mogelijk te maken. Tenslotte zijn er ook afspraken gemaakt over de financiering van het ondergronds brengen van de hoogspanningsleidingen.

1.3 De effecten van de bezuinigingen in de afgelopen jaren worden nu goed zichtbaar

In de voorgaande jaren is er fors bezuinigd, zijn onze eigen inkomsten verhoogd en was er sprake van lastenverzwaring voor de inwoners en bedrijven van onze gemeente. De effecten hiervan worden meer en meer zichtbaar. Zo is voor het tweede achtereenvolgende jaar sprake van een structureel sluitende meerjarenbegroting maar is ook sprake van een dalende behoefte aan liquiditeiten en stijgt onze solvabiliteit. Dit zijn allemaal kenmerken van een gemeente die financieel meer en meer in balans raakt.

1.4 Er wordt geen separate Corona administratie meer gevoerd

Wij verwachten dat in 2022 de financiële Corona effecten (zeer) gering zijn en voeren daarom geen separate Corona administratie meer. Mocht de situatie in 2022 dermate gaan afwijken van de huidige situatie en er weer sprake is van forse Corona effecten dan wordt een herinvoering van een dergelijke administratie weer overwogen. Het gaat hier om de financiële effecten van Corona. Het is zeker niet uit te sluiten dat ook in 2022 e.v. er Corona effecten zijn binnen de samenleving waarop wij proactief monitoren en anticiperen.

1.5 De taakstellingen voor de Wmo en Jeugd zijn aangepast

In de afgelopen jaren is gebleken dat de taakstellingen voor de Wmo en Jeugd in de praktijk niet realiseerbaar waren. Dit geldt voor nagenoeg alle gemeenten. Wij hebben besloten om de taakstellingen voor beide onderwerpen aan te passen voor de begroting 2022 e.v. De taakstelling voor Jeugd is teruggebracht van €1.700.000 naar €1.000.000. Via o.a. de budgetplafonds is de taakstelling van €1.000.000 een reëel en haalbare taakstelling. Daarnaast blijft de taakstelling voor de Wmo wel €800.000 maar wordt deze gefaseerd. Dit betekent dat de taakstelling voor 2022 een bedrag omvat van €300.000. Deze twee correcties zijn nodig in het kader van reëel ramen.

3.1 De benodigde kredieten worden nu beschikbaar gesteld

De investeringen worden jaarlijks in een meerjarig investeringsplan voor de komende vier jaar opgenomen. Door het vaststellen van de programmabegroting stelt u daarmee ook de investeringen uit de eerste jaarschijf van het meerjarig investeringsplan beschikbaar en daarmee de bijbehorende kredieten.

4.1 De raad heeft besloten geld te reserveren voor het achterstallig onderhoud van het gebouw de Hanzehof

De raad heeft tijdens het Voorjaarsgesprek besloten geld te reserveren in de begroting 2022 voor de Hanzehof. Deze reservering van middelen is bedoeld om achterstallig onderhoud uit te voeren aan het pand de Hanzehof. Uitvoering van dit achterstallig onderhoud moet passen binnen de toekomstige plannen voor de Hanzehof waardoor wordt voorkomen dat zaken onnodig worden uitgevoerd. Het beschikbare budget wordt in een reserve gestort. Deze reserve is er nog niet en moet daarom gevormd worden. Het beschikbare budget van €937.500 wordt eenmalig onttrokken uit de Algemene Reserve.

Kanttekeningen

1.1 Het opgenomen budget van 75% extra Algemene Uitkering is nog niet door het Rijk bekrachtigd

Enkele maanden geleden heeft een adviescommissie becijferd welk bedrag gemeenten extra aan Algemene Uitkering moeten ontvangen om hun uitgaven in het kader van Jeugd te compenseren. Het Rijk heeft het berekende bedrag voor 2021 overgenomen en uitgekeerd aan de gemeenten. Voor de jaren daarna heeft het kabinet dit overgelaten aan de nieuwe regering. De verwachting is dat een nieuw kabinet de aanbevelingen van de werkgroep voor de jaren 2022 e.v. overneemt. Daarom heeft de provincie aangegeven dat gemeenten 75% van deze te verwachten gelden nu al mogen meenemen in de begroting. Indien een nieuw kabinet een ander, lees ongunstiger, besluit neemt heeft dat pas gevolgen als dat kabinet de extra uitkering verlaagt tot minder dan 75% van de door de werkgroep geadviseerde vergoeding.

1.2 Het effect van het woonplaatsbeginsel Jeugd is nog niet zeker

Vanaf 2022 geldt voor de uitgaven Jeugd dat het zogenaamde woonplaatsbeginsel wordt gehanteerd. Dit betekent dat de gemeente waar een minderjarig kind is ingeschreven de kosten van opvang en begeleiding betaalt en niet meer de gemeente waar de instelling staat die de opvang en begeleiding verzorgt. In principe moet dit budgettair neutraal uitpakken voor de gemeenten omdat extra uitgaven gecompenseerd worden via de algemene Uitkering maar dit is pas gaandeweg 2022 vast te stellen. Wij gaan dat (financieel) goed volgen en monitoren om er ook zeker van te zijn dat dit voor ons budgettair neutraal uitpakt.

1.3 Het gemeentefonds kent een herverdeling

Het gemeentefonds is het fonds waaruit de gemeenten hun Algemene Uitkering ontvangen. Al enige tijd is het Rijk bezig met een herverdeling van het gemeentefonds waarbij de omvang van het gemeentefonds gelijk blijft maar de uitkering per gemeente sterk kan verschillen met de oorspronkelijke verdeling. Het jongste voorstel van het Rijk betekent een forse verslechtering voor ons. Ten opzichte van de huidige situatie verliest de gemeente €3.000.000 aan Algemene Uitkering in jaarlijkse stappen van €750.000. De invoeringsdatum van deze herverdeling is 2022. De tegenstand tegen deze nieuwe herverdeling is echter nog steeds groot en ook het feit dat er nog geen nieuw kabinet is maakt deze invoeringsdatum wankel.

1.6 De uitkomsten van de septembercirculaire zijn nog niet bekend

Ten tijde van het opstellen van de meerjarenbegroting 2022 - 2025 was de inhoud van de september circulaire nog niet bekend. De uitkomst hiervan kan invloed hebben op de begroting. Op het moment dat wij kennis hebben van de septembercirculaire wordt de inhoud door ons geanalyseerd. Vanzelfsprekend informeren wij u hierover als blijkt dat er sprake is van relevante wijzigingen t.o.v. de door ons opgenomen Algemene Uitkering in de begroting. Door het uitblijven van een nieuw kabinet achten wij die kans daarop niet heel groot.

Risico's

Het belangrijkste risico van een begroting is natuurlijk dat de werkelijkheid anders is. Daarom maken wij jaarlijks twee Bestuursrapportage's (Buraps) om relevante afwijkingen, zowel financieel als inhoudelijk, te signaleren en te beoordelen in hoeverre deze hersteld kunnen worden in het geval dat er sprake is van het achterblijven bij de begroting.

De afgelopen jaren is gebleken dat de taakstelling voor Wmo en Jeugd in de praktijk moeilijk zijn te realiseren. Daarom zijn de taakstellingen voor 2022 e.v. aangepast en daardoor meer realistisch. Ondanks het feit dat o.a. door het invoeren van contractmanagement de stuurmogelijkheden zijn toegenomen, blijven er ook variabelen die door ons minder goed beheersbaar zijn. Daarom kunnen wij niet op voorhand garanderen dat de taakstellingen gehaald worden. Naast de twee Buraps wordt ook in 2022 hierop scherp gemonitord.

Communicatie/Vervolgtraject/Uitvoering

De planning voor de behandeling van de programmabegroting 2022 - 2025 met forum en raad ziet er als volgt uit:

- 30 september 2021: forumspecial waarin het college de begroting financieel en inhoudelijk presenteert.
- 7 oktober 2021: informele bijeenkomst waarin technisch-financiële vragen gesteld kunnen worden.
- 11 oktober 2021: Uiterste datum waarop schriftelijke vragen kunnen worden ingediend.
- 22 oktober 2021: Beantwoording schriftelijke vragen.
- 25 oktober 2021: oordeelsvormend forum.
- 8 november 2021: besluitvorming door de raad.

Rapportage/evaluatie

Rapportage over de uitvoering van de programmabegroting vindt plaats conform de planning & control cyclus. Gedurende het begrotingsjaar gebeurt dit via de bestuursrapportages. Na afloop vindt verantwoording plaats via de jaarrekening en het jaarverslag.

Financiën

Financieel perspectief	bedragen x €			
Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Saldo programmabegroting 2021	138.600	1.243.500	2.192.400	2.192.400
Effecten opgetreden na programmabegroting				
- gevolgen circulaire algemene uitkering (voordeel)	2.506.000	1.195.000	976.000	2.598.000
- stelpost algemene uitkering jeugd	4.900.000	3.980.000	3.728.000	3.426.000
- indexerings	-651.200	-651.200	-651.200	-1.205.400
- autonome ontwikkelingen	-330.000	8.000	108.800	572.800
Subtotaal	6.424.800	4.531.800	4.161.600	5.391.400
Resultaat zonder nieuwe voorstellen	6.563.400	5.775.300	6.354.000	7.583.800

Voorstellen realistisch ramen	6.563.400	5.223.500	4.360.400	4.319.900
Resultaat voor bestemming	0	551.800	1.993.600	3.263.900
Storten/onttrekking algemene reserve	0	-551.800	-1.993.600	-3.263.900
Saldo programmabegroting 2021	0	0	0	0
Een negatief bedrag (-) is een negatief resultaat				

Bijlagen

Leeswijzer

Bij deze programmabegroting zit een verzameling stukken. Hieronder vindt u een toelichting op de stukken en de ordening.

A: Programmabegroting 2022 - 2025

De programmabegroting geeft de inhoudelijke koers aan en de verdeling van de financiële middelen. De programmabegroting is rond 15 oktober digitaal beschikbaar. Dan is ook de "begroting in 1 oogopslag" klaar.

B: Aangebrachte wijzigingen op de primitieve begroting

De primitieve begroting zijn de jaarschijven 2022 - 2024 afkomstig uit de meerjarenbegroting 2021 - 2024. Op deze jaarschijven zijn de volgende wijzigingen gedaan waardoor de uiteindelijke meerjarenbegroting 2022 - 2025 tot stand is gekomen:

Document A: overzicht van nieuwe budgetten waarvan inhoud en bedrag onvermijdelijk zijn.

Document B: overzicht van nieuwe budgetten waarvan de inhoud onvermijdelijk is maar het bedrag niet.

Document C: overzicht van nieuwe budgetten waarvan de inhoud niet onvermijdelijk is maar het bijbehorende bedrag wel.

Document D: overzicht van nieuwe budgetten waarvan zowel inhoud als bijbehorend bedrag niet onvermijdelijk zijn.

Document E: overzicht van afgewezen budgetaanvragen.

Document F: overzicht van budgetten die lager uitvallen in 2022 of hogere opbrengsten kennen in 2022.

Ontwerp

Bijlagen

Griffienummer : 2021-0096

gelet op artikel 189 e.v. van de Gemeentewet;

Besluit :

1. De jaarschijf 2022 van de meerjarenbegroting Zutphen 2022 - 2025 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de jaarschijven 2023 - 2025 uit de meerjarenbegroting 2022 - 2025.
3. De voorgenomen investeringen voor het begrotingsjaar 2022 zoals opgenomen in de meerjarenbegroting 2022 - 2025 vast te stellen en hiervoor de kredieten beschikbaar te stellen.
4. Een reserve Hanzehof in te stellen en deze reserve te doteren met een bedrag van €937.500 vanuit de Algemene Reserve.

Behandeld in

25-10-2021 Forum

08-11-2021 Raad

30-09-2021 Forum